

Упис *Славе* на Унескову Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства

Међувладин комитет за заштиту нематеријалног културног наслеђа УНЕСКО-а, на свом редовном деветом заседању одржаном од 24. до 28. новембра 2014. године у седишту УНЕСКО-а у Паризу, донео је Одлуку о упису "Породичне славе", као првог уписа из Републике Срије на УНЕСКО-ву Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства.

Доношењем ове одлуке, окончана је процедура уписа "Породичне славе", на Репрезентативну листу нематеријалног културног наслеђа човечанства, коју је покренуо Национални комитет за нематеријално културно наслеђе Републике Србије у децембру 2012. године. Припрему номинацијског досијеа, у складу са постављеним стандардима у погледу садржаја и техничких карактеристика, водио је тим стручњака Етнографског музеја у Београду и његов Центар за нематеријално културно наслеђе. Коначан предлог, припремљен уз подршку локалних самоуправа, регионалних музеја, туристичких и невладиних организација и појединца, Министарство културе и информисања упутило је у процедуру усвајања у марту 2013. године.

Репрезентативна листа нематеријалног културног наслеђа човечанства, као и Листа нематеријалног културног наслеђа коме је неопходна заштита, установљена је УНЕСКО-вом Конвенцијом о заштити нематеријалног културног наслеђа. Конвенцијом су, с циљем очувања нематеријалног културног наслеђа на међународном нивоу, установљене и јасне процедуре које је потребно спровести како би неки предлог био уписан као део нематеријалног наслеђа човечанства. Када је реч о упису на Репрезентативну листу, дефинисано је да сваки предлог мора да испуњава основне критеријуме утврђене Конвенцијом и ближе уређене Оперативним смерницама. Пре свега, предложени елемент мора да представља нематеријално културно наслеђе по дефиницији Конвенције, затим да упис тог елемента доприноси јачању присутности и свести о значају нематеријалног културног наслеђа и подстицању дијалога, одражавајући на тај начин културни диверзитет у свету, као и да су одређене мере које могу да заштите и промовишу тај елемент. Важна претпоставка за упис је да се елемент предлаже у складу са најширим могућим учешћем заједнице, групе, или, у релевантним случајевима, појединаца уз њихову слободну и претходно потписану сагласност. Ипак, први и најважнији предуслов јесте уврштеност у Национални регистар нематеријалног културног наслеђа.

Република Србија је, након потврђивања Конвенције у мају 2010. године, започела њену имплементацију и изградњу система који ће омогу-

ћити заштиту овог сегмента наслеђа. Кроз организовање мреже стручних тела и успостављање правног оквира, едукацијом шире и стручне јавности, спроведен је интензиван рад на терену који је у јуну 2012. године резултирао успостављањем Националног регистра нематеријалног културног наслеђа и усвајањем Листе елемената нематеријалног културног наслеђа Републике Србије. Успостављањем овог Регистра, стекли су се услови за започињање рада на номиновању предлога из Србије, који је окончан доношењем Одлуке о упису Славе, 27. новембра 2014. године.

Данијела Филиповић